

مری آلن کلارک، عکاس کولی

در آپارتمان کوچک مری آلن مارک در شهر نیویورک ماسک‌های گوناگون آفریقایی، پیکره‌های قلمکاری شده‌ی هندی و فالیچه‌های مکزیکی به دیوارها آویزان است. در گوشه‌ای، چمدانی به چشم می‌خورد که درش باز است و مقداری لباس و لوازم سفر در اطراف چمدان روی زمین ریخته. معلوم نیست که این چمدان را بنازگی باز کرده‌اند یا در حال انباشتن و بستن آن بوده‌اند.

از کجا آمده‌ای؟

● از تاهیتی ...

این بار به کجا خواهی رفت؟

● راستش نمی‌دانم. از تاهیتی که برمی‌گشتم، توی هوایما، پیرمردی را دیدم که

موهای بلندی داشت و پابرنه بود. شبیه کولی ها بود. آمد سراغ من و با ایما و اشاره گفت «کولی هستی؟» آدم هر جای دنیا که باشه همان است که هست.

هیچ شده که بدون دوربین عکاسی ات مسافرت کنی؟

● فکرش را هم نمی توانم بکنم که بدون دوربین جایی بروم. اصلاً فقط برای همین مسافرت می کنم که دوست دارم عکاسی کنم. امیدوارم که همه ی عمرم را به همین صورت زندگی کنم... دوست دارم همه جای دنیا را ببینم. می دانم که این چیز خیلی بزرگی است، توقع بزرگی است، اما می خواهم احساس کنم که همه ی دنیا جلوی چشم های من است و دارم همه ی دنیا را می بینم.

وقتی که به جاهای دور دست و عجیب و غریب می روی، چکار می کنی که به دام تصویرهای کلیشه ای نیفتی؟

● پا فرا گذاشتن از کلیشه در فرهنگ هایی که خیلی با هم متفاوتند واقعاً مشکل است. کافی است که یک تصویر خاطره یا پاسخی در ذهن بیننده به وجود بیاورد که جهانی و همه جایی است. باید احساس شدید و عمیقی داشت. فقط با احساس عمیق است که می توان از کلیشه فرار کرد. این را هم بگویم که فیلم سیاه و سفید خیلی بیشتر از فیلم رنگی عکاس را مقید به ضرورت ها می کند.

چه چیزی در عکاسی تو را بیشتر از همه چیز به هیجان می آورد؟

● ثبت تصویر، حالتی جادویی دارد. شما با

تصویری سروکار دارید که دارد از میان می رود... تصویری که می بینید و کافی است دگمه ای را فشار بدهید و آن را ثبت کنید و بعداً هر وقت که اراده کنید به آن برگردید و نگاهش کنید...

تومی نشینی و زمان درازی به این عکس نگاه می کنی؟

● نه. یکبار نگاه کردن کافی است. لحظه ی بزرگ برای من زمانی است که احساس می کنم آن تصویر را ضبط کرده ام. گزارش لحظه است که برای من اهمیت دارد، اما خود این تجربه هم بی اهمیت نیست.

از خود عکس هم مهمتر؟

● تجربه راهی است برای رسیدن به عکس. من تجربه و هیجان آن را دوست دارم. وقتی که برای اولین بار شروع به عکس گرفتن کردم، شاگرد مدرسه بودم. توی خیابان ها راه می افتادم و دوربینم را هم با خودم می بردم. هر روز برای من پر از ماجرا بود. و دست آخر مفهوم عمیقی پیدا می کرد. در پایان روز، وقتی که به این فکر می افتادم که عکس های خوبی گرفته ام، احساس رضایت فوق العاده ای می کردم. هنوز هم همین احساس را دارم. اما واقعیت غم انگیز برای عکاسانی نظیر من این است که این روزها بازار تقاضا کساد شده. اگر مجله های عکاسی قدیمی (آن غیرتجارتی هاش) هنوز هم چاپ می شدند، آدم عکس ها را می فرستاد یک هفته ی بعد چاپ می شد و دو هفته ی بعد آدم می رفت سراغ یک موضوع دیگر. اگر شرایطی داشتم که می توانستم بطور مدام برای چنین مجله ای کار کنم و همیشه

موضوعی برای کار کردن داشتم، خیلی بهتر بود.

هیچ به فکر مستقر شدن افتاده‌ای؟

● اگر احساس کنم که مجبورم یک جا بمانم و در یک خانه برای همیشه زندگی کنم خواهم مرد. نمی‌خواهم یک‌دوره از تجربه‌هایی را که می‌توانم با سفر کردن‌ها به دست بیاورم از دست بدهم. تجربه کردن برای من یعنی آشنا شدن با مردم سراسر دنیا و عکاسی کردن. بچه که بودم همیشه خواب هواپیما می‌دیدم... پیش از این که سوار هواپیما شده باشم. هنوز هم خواب هواپیما می‌بینم و فکر می‌کنم چیزی هست که همیشه در ذهن من وجود داشته و وجود خواهد داشت. همیشه می‌خواهم پرواز کنم. فکر می‌کنم کولی بودنم اثر خودش را بر همه‌ی جنبه‌های زندگی من، بخصوص در کارم و در همه‌ی روابطم، گذاشته باشد. چیزی هست که همیشه تغییر می‌کند و حادث می‌شود. من فکر نمی‌کنم زمانی که دست به کار عکاسی شدم، همین بودم که حالا هستم.

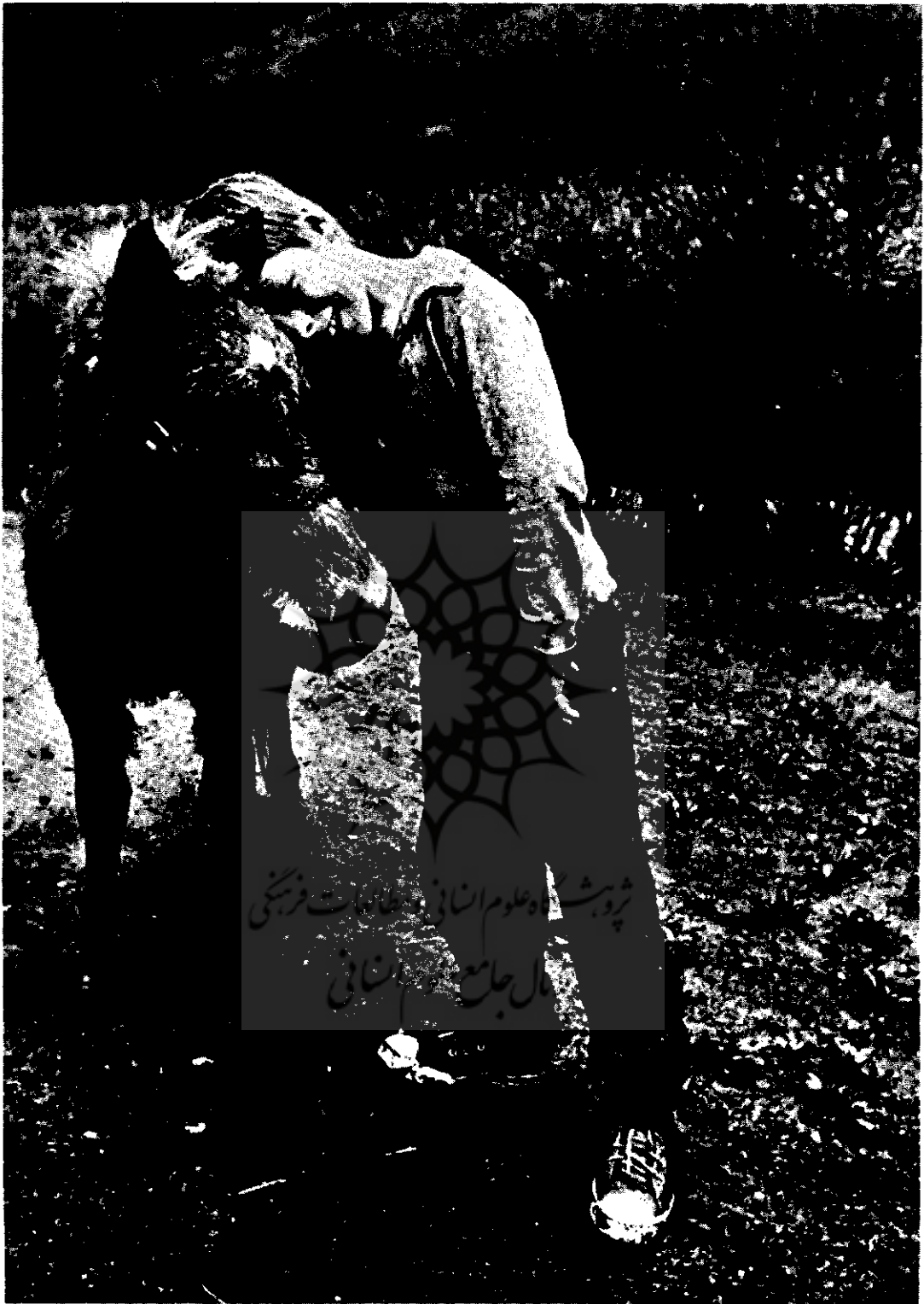
پس عکاسی تو را تغییر داد...؟

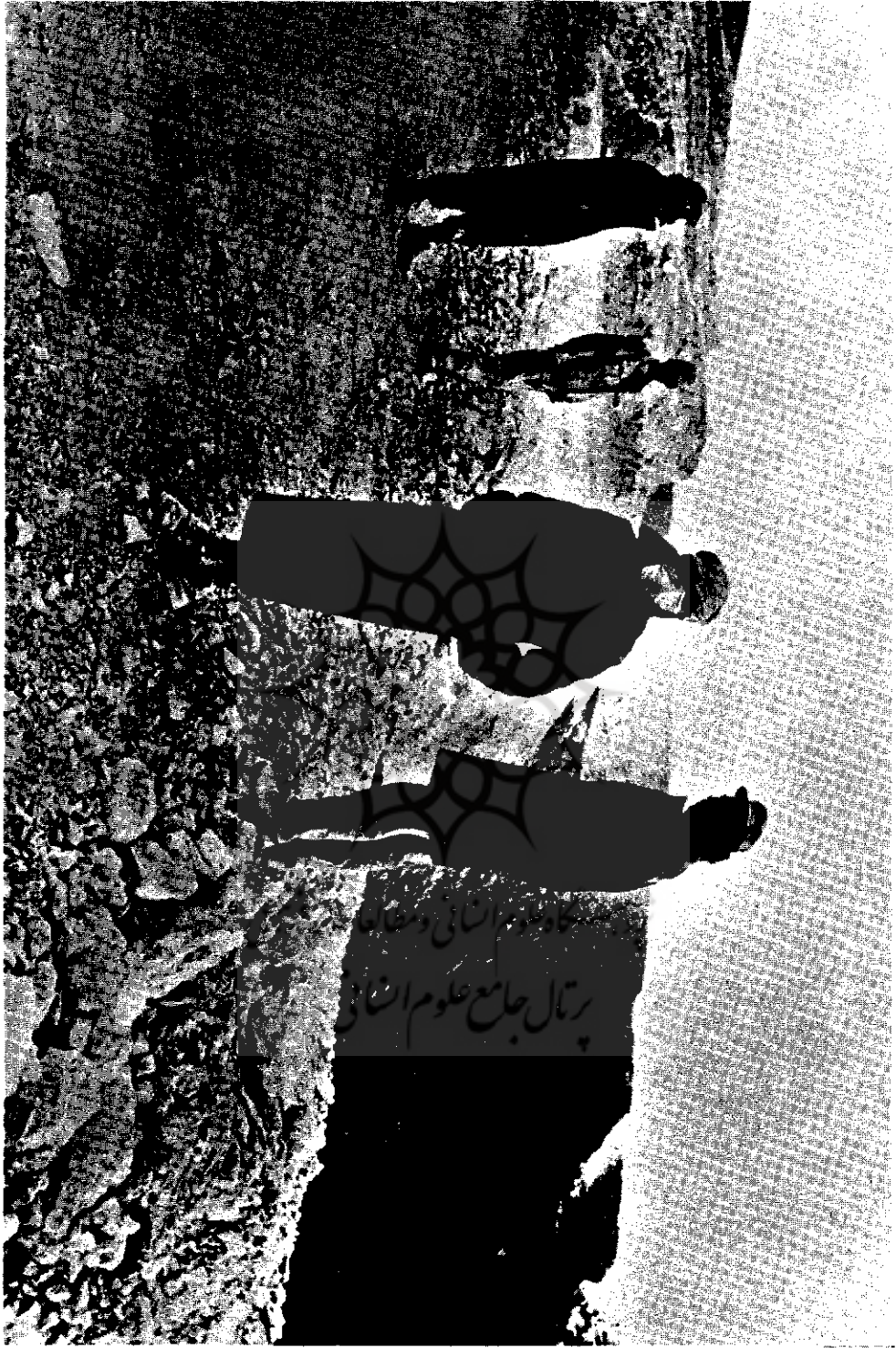
● بله. کاملاً چشم‌های من را به روی جهان گشود و من این سعادت را یافتم که با فرهنگ‌ها و زندگی‌های دیگر آشنا شوم و ببینم آدم‌ها در گوشه و کنار دنیا چگونه زندگی می‌کنند... آدم‌های ثروتمند، آدم‌های فقیر، آدم‌های خوب، آدم‌های بد. آدم‌هایی که من دیده‌ام به من خیلی چیزها داده‌اند. خیلی چیزها به من یاد داده‌اند.

گفت و گوازه: الینور لوتیس

بنارس

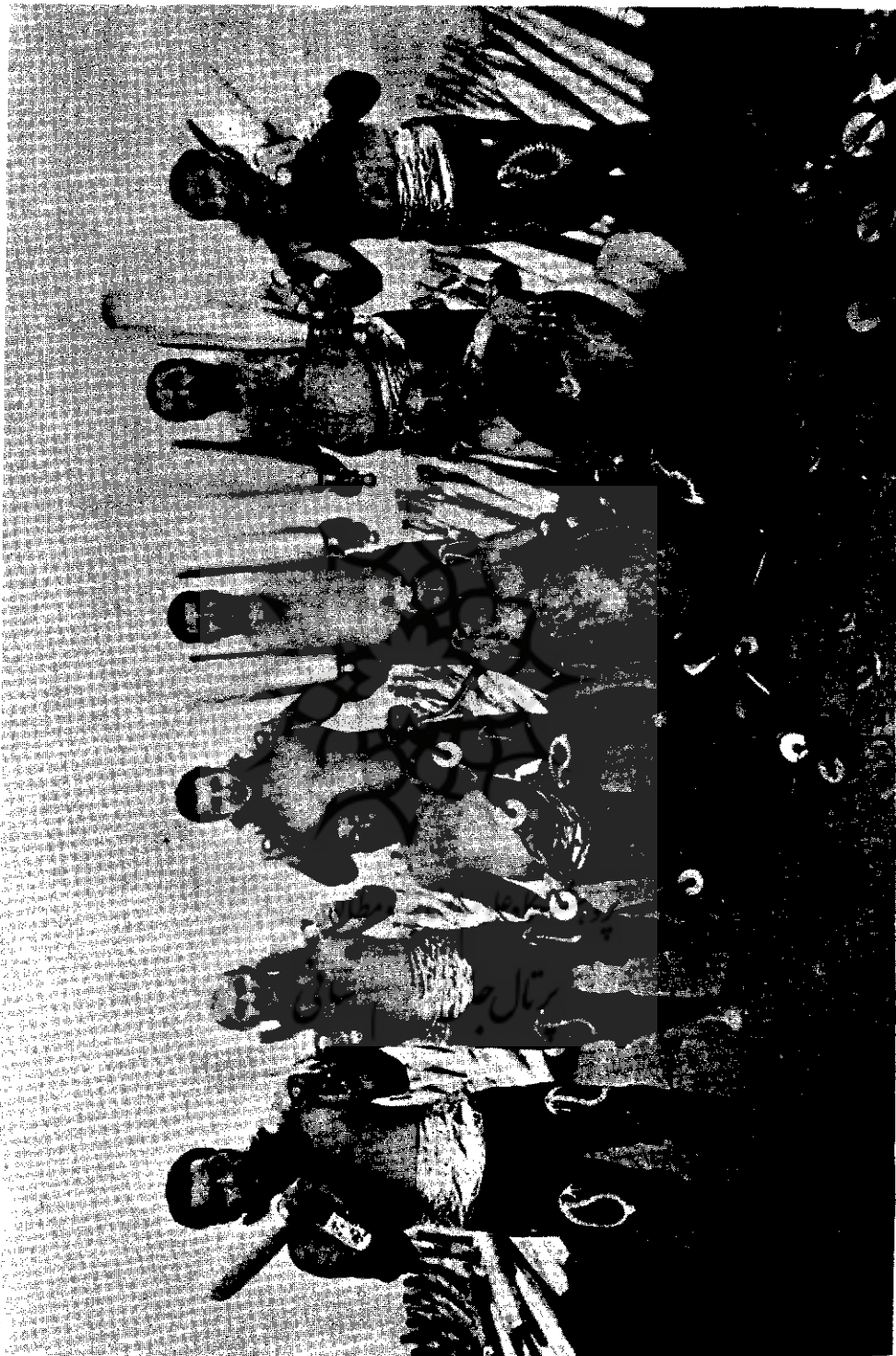
پرتال جامع علوم انسانی
مؤسسه پژوهشی و انتشاراتی

بزرگترین شکلی، لاجوردی

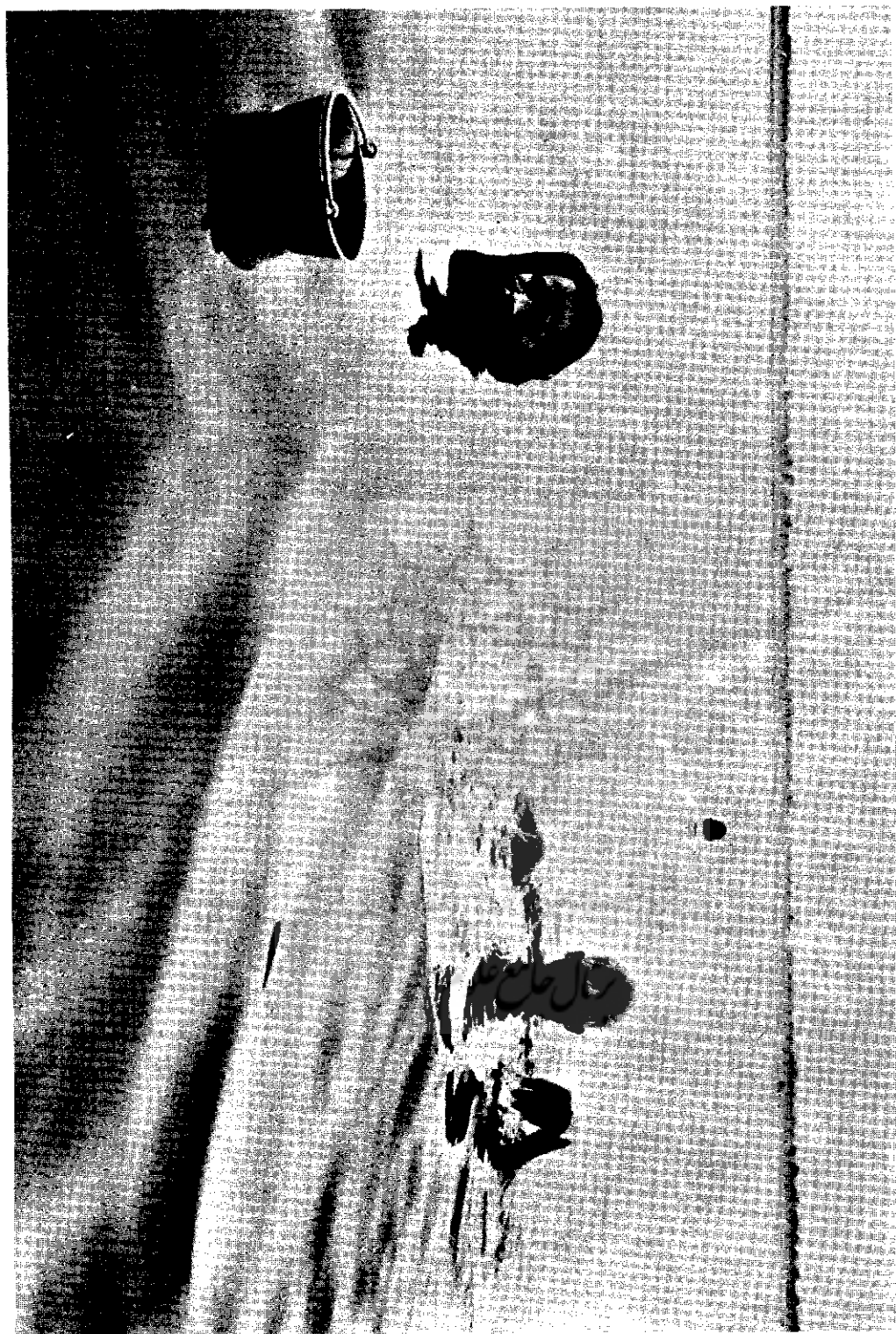

بچه های بلخ است

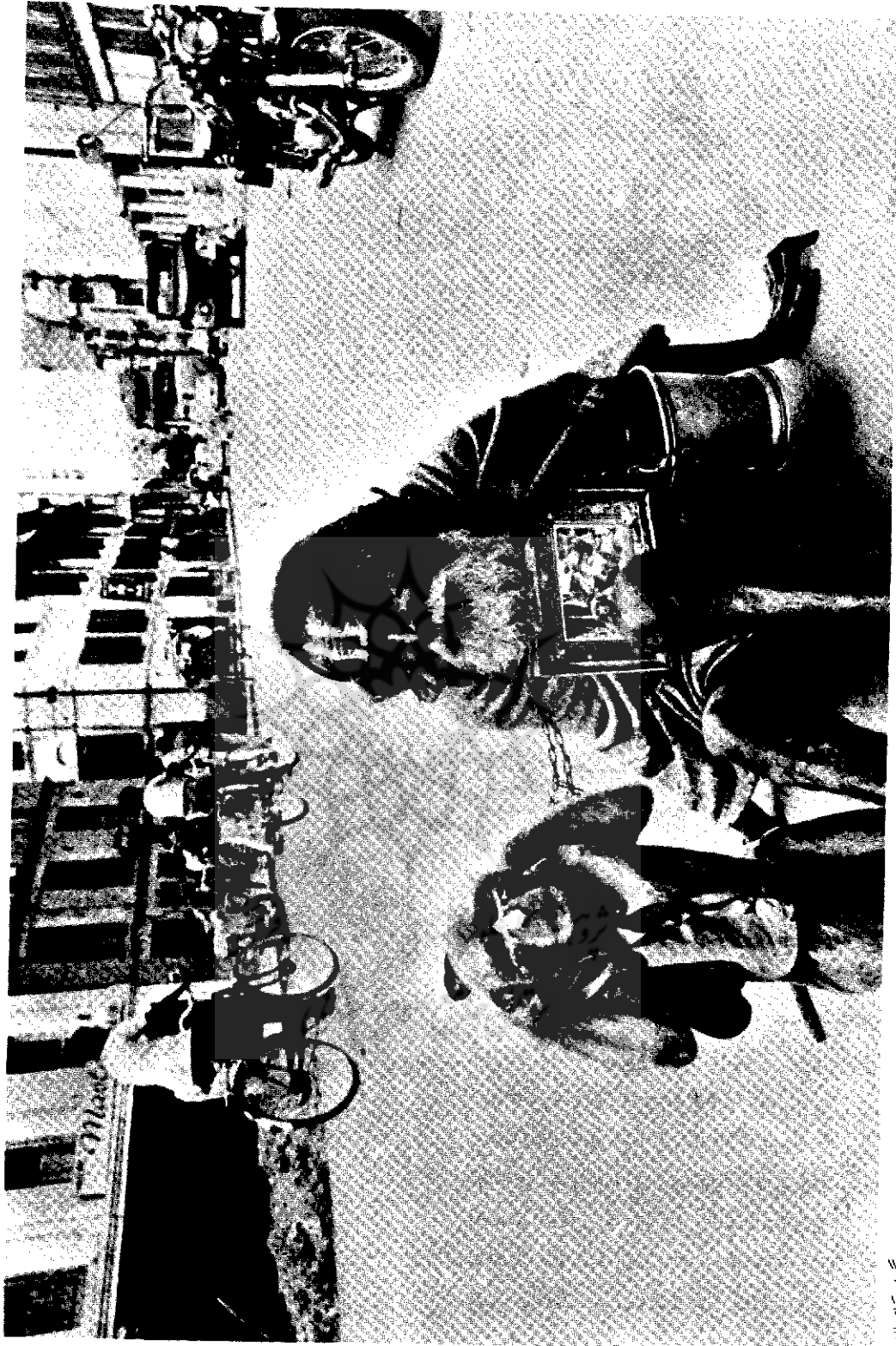

ورزشکاران ایرانی

آبسی در رودخانه گنگ

گدا، کتھانلو